

De rituelen van Halloween leven voort

Prof Johan Malan, “Universiteit van die Noorde”, Zuid-Afrika

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977. Vertaling, voetnoten en toevoegsel door M.V.

Onderwerp: De occulte eigenheid van Halloween werkt door in onze maatschappij, al menen vele mensen dat dit slechts een vorm van onschuldig vermaak is.

Halloween¹ wordt elk jaar op de avond van 31 oktober gevierd en vindt zijn oorsprong in een heidens nieuwjaarsfeest en de viering van de geesten van afgestorvenen. De Rooms-katholieke kerk heeft vroeg in de middeleeuwen getracht dit in een christelijk feest om te scheppen, maar de occulte inslag ervan is blijven voortleven. Tegenwoordig is dit een van de belangrijkste feestdagen op de jaarlijkse kalender van heksen en satanisten².

Het ontstaan van Halloween kan teruggevoerd worden tot de Druïden, een heidense priesterorde die in het vóórchristelijke tijdperk een grote invloed heeft gehad onder de Kelten op de Britse eilanden. Dit feest was een rituele nieuwjaarsviering.

De Kelten geloofden dat de afgestorvenen op die dag terugkeerden en zich onder de levenden vermengden. Zij geloofden dat de zielen van zondige mensen, die gedurende het jaar waren gestorven, de gedaanten van dieren aannamen. Door geschenken en offers kon echter voor hun slechte daden boete gedaan worden, opdat hun zielen bevrijd konden worden om een hemels bestaan te krijgen. De god van het dodenrijk heeft alle zielen geoordeeld en beslist of zij als mensen of als dieren zouden voortbestaan.

Bepalingen door de paus

De reden waarom sommige mensen menen dat Halloween een christelijke achtergrond heeft is dat paus Gregorius III in de 8^{ste} eeuw dit feest voor de verering van de doden verschoven heeft naar 1 november. In de 9^{de} eeuw heeft paus Gregorius IV een dekreet uitgevaardigd dat die dag door alle Rooms-katholieken moet gevierd worden.

De katholieke feestdag op 1 november staat als Allerheiligendag bekend, en in Engelssprekende landen als All Hallows Day. Al heel gauw werden de vieringen naar de avond ervoor (31 oktober) verschoven. Dat feest van die avond ervoor staat bekend als Hallows-even of Halloween (Allerheiligenavond) bekend. Het achtervoegsel -even of -eve duidt op de vorige avond, net zoals Kerstavond of oudejaarsavond ook gevierd worden.

Deze viering van Halloween, op de avond van 31 oktober, komt overeen met de Keltische nieuwjaarsviering, en het karakter en de inhoud werden daarvan overgenomen. In het licht hiervan wordt het duidelijk dat de katholieke verering van de

¹ Zie ook het artikel [Halloween - onschuldig?](#)

² 31 Oktober is het heksennieuwjaar en een belangrijke heksensabbat ter ere van Samhain, de god van de dood, die al bij de Druïden vereerd werd. Deze tijd wordt door heksen als ideaal beschouwd voor divinatie en ander magisch werk. Zie voor de heksensabbatten achteraan het [toevoegsel](#).

doden en gestorven heiligen, en hun opvatting over het vagevuur, alsook het feit dat na iemands dood boete moet gedaan en voor de vergiffenis van zijn zonden gebeden moet worden, een onmiskenbare heidense inslag hebben.

Niet enkel de Roomse kerk zoekt aansluiting bij dit Keltische heidense feest. De heksen, tovenaars en satanisten zien het als een gelegenheid om offers te brengen aan de zonnegod, de god van het dodenrijk en de natuurgoden, en om contact te leggen met de geestenwereld van de afgestorvenen. Dwars door de middeleeuwen, tot op vandaag, vieren zij dit feest met haar occulte rituelen.

Onschuldig vermaak?

Vele mensen beweren dat dit feest vandaag een onschadelijke vorm aanneemt. Lekkernijen, uitspattingen, potsierlijke kleding en uitbundigheden maken er allemaal deel van uit. De mensen zeggen dat dit slechts een onschuldig vermaak is dat niets met de heidense oorsprong van Halloween te maken heeft. Het is juist in die houding dat het gevaar schuilt. Mensen nemen aan feestelijkheden deel die wezenlijk ingesteld zijn ter ere van Satan, heidense afgoden en de geesten van doden. Zij zijn zich ofwel niet bewust van het bestaan van demonische machten in de wereld, ofwel menen zij zich daarmee te kunnen associëren zonder nadelig beïnvloed te worden.

Het argument dat de huidige Halloweenviering niets meer te maken heeft met wat het oorspronkelijk betekende, houdt geen stand in het licht van de voortgezette occultische gebruiken die daarmee in rechtstreeks verband staan. Heksen vereren op die dag nog steeds hun goden, terwijl satanisten die dag als een belangrijke gelegenheid beschouwen om dieren te offeren, en waar mogelijk ook mensen. Hun doel is om hun duivels geloof ook op anderen over te dragen.

Of wij het nu willen erkennen of niet, er kleven zeer boze connotaties aan de gebruiken van Halloween. Het is nog steeds een feest voor de Satan en het moet als zodanig door christenen verworpen en vermeden worden.

Een feest voor de geesten

Het moderne gebruik om kinderen aan te zetten om van deur tot deur te gaan om snoep, fruit en geld te bedelen, kent zijn oorsprong in de heidense nieuwjaarsvieringen. Volgens het Keltische geloof gaan op oudejaarsavond de geesten van overledenen (die dat jaar gestorven zijn) de huizen van de levenden bezoeken, en zij worden onthaald op tafels vol lekkernijen. Aan het eind van het feest worden de geesten naar de buitenkant van de dorpen geleid (door dorpingen in speciale uitrusting) om hen weer op weg te leiden naar het dodenrijk.

Dit speciale onthaal voor de geesten werd ingesteld om elke tegenspoed af te weren die de overledenen over hun levende nageslacht konden brengen als zij niet geëerd en verzorgd worden. Mensen die in dit opzicht nalatig zijn, kunnen verwachten dat hun beesten ziek, hun melk zuur en het voedsel slecht wordt, of enige andere tegenspoed wat de ontevreden geesten over hen kunnen brengen. De geesten worden tevreden gesteld

door b.v. bakjes met vruchten en gerechten op bepaalde plaatsen voor hen neer te zetten. Wanneer zij daarvan genuttigd hebben, kunnen zij in vrede vertrekken.

Indien uw kind dus tijdens Halloween van deur tot deur gaat om lekkernijen bij de mensen te collecteren, is hij bezig met de nabootsing van een ritueel dat uit een oud heidens geloof voortspuit.

Vreugdevuren

Velen zijn bekend met de vreugdevuren van Halloween, die ook hun oorsprong vinden in de oude Keltische rituelen. Elk gezin maakte toen zo'n vuur, waarop ook offers werden gebracht aan de natuurgoden. In Schotland en Wallis³ wierpen de gezinsleden, die rondom het vuur stonden, elkeen een gemerkte steen in het vuur. Er werden dan ook gebeden gericht tot de goden van het gezin. De volgende ochtend werden al die stenen uit de as gehaald. Wanneer dan iemand zijn gemerkte steen niet kon terugvinden, werd dit als een voorbode beschouwd dat hij in het komende jaar zou sterven.

Ook andere vormen van waarzeggerij werden beoefend. De nieuwjaarsvieringen van de Kelten vertonen zulke waarzeggerijen omdat de bijzondere nabijheid van de geesten op dat tijdstip van het jaar dit mogelijk maken⁴. Vandaag is het nog steeds gebruikelijk dat mystici zoals waarzeggers op die viering toekomstvoorspellingen en waarzeggerijen beoefenen.

Heidense traditie

De meeste gebruiken bij de viering van Halloween zijn ontleend aan de occultische rituelen uit de antieke cultuur van de Kelten. Zelfs de manier waarop kinderen en volwassenen elkaar schrik aanjagen of zich vermaken, is een voortzetting van een feest waarbij de mensen geleerd werd om als geesten op te treden alsof de geesten (zelfs in een zichtbare gedaante) in hun midden vertoeven.

De Rooms-katholieke kerk heeft een grote rol gespeeld om een christelijk kleed over dit heidense feest te trekken en er een ogenschijnlijk onschuldige vorm aan te geven. Zij zijn zelfs zover gegaan de heidenen om te kopen en ze te dwingen 'christenen' te worden. Geld en geschenken werd aan de mensen gegeven om op Allerzielendag (de dag ná Halloween) ter ere van de zielen van ontslapen familieleden te vasten. In plaats van de afgoden moesten nu de geesten van de overledenen en de heiligen vereerd worden. Voor de heidenen was dit een aanvaardbaar substituut (eigenlijk een gewijzigde voortzetting) van hun voormalige gebruiken en rituelen.

Geen compromis

De Bijbel waarschuwt ons tegen compromissen met heidense gebruiken:

³ Wallis: Duitse benaming van het Zwitserse kanton Valais.

⁴ Heksen menen dat op Samhain (Halloween) de grens tussen de geestelijke wereld en de onze dan het smalst is.

“Wanneer gij komt in het land, dat de HEERE, uw God, u geven zal, zo zult gij niet leren te doen naar de gruwelen van die volken. Onder u zal niet gevonden worden, die zijn zoon of zijn dochter door het vuur doet doorgaan, die met waarzeggerijen omgaat, een wichelaar, of die op vogelgeschrei acht geeft, of tovenaars. Of een bezweerder, die met bezwering omgaat, of die een waarzeggende geest vraagt, of een duivelskunstenaar, of die de doden vraagt. Want al wie dat doet, is de HEERE een gruwel ... Want deze volken, die gij zult erven, horen naar wichelaars en waarzeggers; maar u aangaande, de HEERE, uw God, heeft u dat niet toegelaten” (Deut 18:9-14).

Voor een christen is er geen enkele rechtvaardiging om deel te nemen aan feestvieringen ter ere van de duivel en zijn rijk van demonen, heksen, tovenaars, afgoden en boze geesten - in wat voor gedaante zij zich ook maar kunnen voordoen. Christenen kunnen ook niet meedoen aan de gemakkelikheden van heidense feesten en rituelen. Mensen die zwarte kleren aantrekken en zich als heksen en tovenaars of bepaalde dieren vermommen, of die spookhuizen inrichten om anderen schrik aan te jagen of een poets te bakken, bewegen zich gevaarlijk dichtbij het terrein van de vijand. De duivel houdt van spelletjes die door zijn onzichtbare ingrijping in een akelijke werkelijkheid kan omgezet worden. Door spelletjes zoals Halloween bevorderen de deelnemers ideeën en kweken zij belangstelling voor occulte zaken, waardoor zij zichzelf én anderen voor de invloeden van onzichtbare boze machten open stellen. Een persoon kan zich tijdens zo'n spelletje van een occulte macht bewust worden, waardoor hij iets bijzonders kan doen wat een ander niet kan, en zo krijgt hij aanzien en zal naar meer zoeken. Zo wordt hij of zij gevangen om met vreemde machten te gaan experimenteren.

“En wat samenstemming heeft Christus met Belial [= Satan], of wat deel heeft de gelovige met de ongelovige? Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel van de levende God; gelijk God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder [hen] wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn. Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan wat onrein is, en Ik zal u aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochters zijn, zegt de Heere, de Almachtige” (2 Kor 6:15-18).

Toevoegsel: De acht Heksensabbatten

Heksen hebben 8 belangrijke feestdagen die sabbatten genoemd worden. Sommige ervan komen overeen met zogenaamd ‘christelijke’ feestdagen (in vet en blauw weergegeven):

1. Samhain - 31 oktober (spreek uit als Sauwin)

Het ‘wiel van het jaar’ begint met Samhain, het heksennieuwjaar, ook wel Halloween of **Allerheiligen** genoemd. Het is ook het Keltische Nieuwjaar. Samhain is het feest van de doden, maar Samhain is ook de god van de dood. Deze tijd wordt door heksen als ideaal beschouwd voor divinatie en ander magisch werk. Zie ook Halloween - onschuldig?

2. Yule - 21 december (archaische vorm: Geola, Nederlands Joel)

Yule is de tijd van de Winterzonnepunt, wanneer de dagen (licht) opnieuw langer worden. Binnen de Noorse Tradities is Yule het Nieuwjaar. Yule komt eigenlijk overeen met de **kerstviering**. Zie verder: [De oorsprong van Kerstmis](#)

3. Imbolc - 2 februari (spreek uit Immolc)

Imbolc, ook wel Oimelc of Candlemas, is de tijd van het ontwaken van het land en de groeiende kracht van de Zon. De godin wordt gezien in haar aanzien als maagd. Dit is het feest van Pan (oorspr. Griekse bos- en herdersgod, afgebeeld als halfdierlijk en bokkepoten).

4. Lente-equinox - 21 maart (ook wel Ostara)

Nacht en dag zijn even lang. De balans keert zich zodat het licht op de duisternis wint. De zon heeft kracht, en het land begint tot leven te komen. Voor veel Paganisten is het de jachtroep van de god die hen leidt naar dans en ritueel. Dit feest is ook gewijd aan Eostre (of Ostara), de Anglo-Saksische godin van vruchtbaarheid. Haar naam komt van Ishtar (of Ishtar), de belangrijkste godin van Mesopotamië. Van Ishtar is trouwens de Engelse naam "Easter" (Pasen) afgeleid. Paganistische symbolen als de haas en het ei, die nu bij **Pasen** horen, zijn aan haar gewijd. Zie verder: [Pasen vieren?](#)

5. Beltane - 30 april/1 mei (spreek uit Belteen). Ook wel Walpurgisnacht genoemd.

Dit feest wordt gevierd met meiboomdansen, waarmee Paganisten het mysterie van de vereniging van de godin en de god vieren. Vanouds een tijd van seksuele uitspattingen. In oude Mesopotamische tijden bestond dit reeds als 'de dans rondom de Asjera': een dans rond een boom of paal. Asjera is in feite de godin en dezelfde als Ishtar, voorgesteld door de boom, terwijl opgerichte stenen (zie [obelisk en matstsebah](#)) van oudsher de Baäl (mannelijke god) voorstellen.

6. Midzomer - 21 Juni (ook wel Litha)

Dit is midzomer. De dag is hierop het langst, de nacht het kortst. Met dit feest is de god op het hoogtepunt van zijn kracht. Tijd voor feest, eten en drinken. Paganisten vinden dit een geweldige tijd voor alle soorten van magie.

7. Lughnasadh - 1 Augustus (spreek uit Loenasa, ook wel Lammas of Loafmas)

Deze sabbat is ook genoemd naar een god, namelijk Lugh, de Keltische god van zon en vuur. Het vertegenwoordigt het vervagende licht van de zon, en dus de dood en opoffering van Lugh. Lughnasadh is de tijd van de graanoogst. Paganisten oogsten wat ze hebben gezaaid, vieren de vruchtbaarheid van de natuur en danken de goden voor de opbrengst.

8. Herfst-equinox - 21 September (ook wel Mabon)

Dit is het begin van de herfst. Er is precies zoveel dag als nacht, licht en duisternis. Maar ditmaal is het de duisternis die zal groeien. Het donkere gezicht van de godin en de god toont zich.